

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

УКРАЇНА У СВІТОВИХ МІЖНАРОДНО-РЕГІОНАЛЬНИХ ПОЛІТИЧНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСАХ

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(13 грудня 2024 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

UKRAINE IN THE WORLD INTERNATIONAL- REGIONAL POLITICAL AND ECONOMIC PROCESSES:

Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
(December 13, 2024, Kharkiv, Ukraine)

Electronic resource

Харків – 2024

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 541 від 07 грудня 2023 року.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 17 грудня 2024 року)*

Редакційна колегія:

Парфіненко А.Ю., кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу (голова редакційної колегії)

Лиман С.І., доктор історичних наук, професор кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Онацький М.Ю., кандидат історичних наук, доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу (відповідальний секретар)

Подлепіна П.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Панасенко Г.С., кандидат політичних наук, доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Панова І.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Писаревський М.І., кандидат економічних наук, доцент, директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Сичова В.В., доктор наук з державного управління, професор кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Адреса редакційної колегії:

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу 61022, м. Харків, майдан Свободи 6, к. 366-а, тел. (057) 707-53-06, e-mail: diplomacy@karazin.ua

Україна у світових міжнародно-регіональних політичних та економічних процесах: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 грудня 2024 року, м. Харків, Україна) / редкол.: А. Ю. Парфіненко, С. І. Лиман, М. Ю. Онацький та інш. [Електронний ресурс] = Ukraine in the world international-regional political and economic processes: Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (December 13, 2024, Kharkiv, Ukraine) materials / editors: A. Yu. Parfinenko, S. I. Lyman, M. Yu. Onatskyi et al. [Electronic resource]. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 200 с.)

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвячені актуальним міжнародним проблемам. До збірника увійшли публікації, в яких досліджуються роль та місце України в міжнародних процесах, особливості дипломатичного та міжнародного співробітництва в сучасному світі, вплив російсько-української війни на сучасний стан міжнародних відносин, а також на розвиток світової економіки та міжнародного туризму.

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/19915>

УДК 327+339.9](477)(063)

ЗМІСТ

ПАРФІНЕНКО А. ЮГОСЛАВСЬКІ ВІЙНИ ТА РОСІЙСЬКЕ ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ: СПІЛЬНІ СТРАТЕГІЇ РЕВІЗІОНІСТСЬКИХ ДЕРЖАВ	7
АБРАТ С. ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ПОВНОМАСШТАБНОЮ ВІЙНОЮ.....	12
АЛЕКСЕСВСЬКА Г. НАСЛІДКИ ПАНДЕМІЇ ТА ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	14
АЛЕКСЕЄНКО Л., ЮРКЕВИЧ О. ПРЕФЕРЕНЦІЙНІСТЬ ЕКОНОМІЧНИХ КРИТЕРІЇВ У КОНТЕКСТІ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС.....	18
БАСАРАБ В. ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У КИТАЙСЬКОМУ РЕГІОНІ СІНЬЦЗЯН ТА РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ	21
БЕЗРУК О. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ЯК ФАКТОР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ: ПОЛІТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	24
БЛІНОВ Є. ПЕРІОДИЧНА ПРЕСА ХОРВАТІЇ ЯК МОЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ «М'ЯКОЇ СИЛИ» УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (НА ПРИКЛАДІ ЧАСОПИСУ «НОВА ДУМКА»)	27
БОРЧУК С. УКРАЇНСЬКЕ ОСВІТЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ У ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	30
ВЕЛЬБОЙ Д. ОБОРОНА СТРАТЕГІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: МІЖНАРОДНА РЕАКЦІЯ, ГУМАНІТАРНІ ТА ПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ.....	32
ГЛАДИШ М., ГЛАДИШ А.-М. НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ	34
ГРИГОР'ЄВА М. КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	37
ГУЗЕНКО О. КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЧЕХІЄЮ І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ЗМІЦНЕННЯ.....	40
ГУНДОРОВ Г. ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МУЛЬТИЛАТЕРАЛІЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	43
ДАНЬКІВ Є. ПОСИЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АКТИВНОСТІ КНР НАВКОЛО ТАЙВАНСЬКОЇ ПРОТОКИ ТА РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ	45
ДЕНИСЕНКО А., ЩЕРБАК В. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ	48
ІВАНОВА Є. РОЛЬ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ УКРАЇНИ.....	52
ІСАЄВА Ю. КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	54
КАРПЕНКО Л. СВІТОВИЙ ДОСВІД ГАСТРОДИПЛОМАТІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ОРІЄНТИРИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ.....	57
КАРПИШИН Н., СКУЛЬСЬКИЙ І. МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО ЄС У СФЕРІ ЗЕЛЕНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ	61

КОВАЛЕНКО А. ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	64
КОНАРІВСЬКА О., ДЗЮБА О. ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ БОЛГАРІЇ.....	66
КОПЕСТИНСЬКИЙ Т. ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА СТРУКТУРУ ЕКСПОРТУ ЗАХІДНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	68
КРУТЬКО К., ГАПОНЕНКО Г. ЕКОТУРИСТИЧНІ ІНІЦІАТИВИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ПРОЄКТІВ СТАЛОГО ТУРИЗМУ НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ.....	70
КУР'ЯНОВА С. ГАСТРОНОМІЯ В СУЧАСНІЙ ДИПЛОМАТІЇ.....	74
KNADZHULI T., NEDELICHEVA A. UKRAINIAN MIGRATION IN THE CONTEXT OF EU POLICY: ECONOMIC AND SOCIAL ASPECTS.....	76
KNADZHULI T., SHCHUKIN A. POST-WAR PLAN TO RESTORE CRITICAL INFRASTRUCTURE IN UKRAINE	79
ЛАВРО Т. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ.....	81
ЛЕСИК Б. ВІЙСЬКОВО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ БЕЗПЕКОВОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ..	83
ЛИМАН С., ПАРФІНЕНКО А. ТІНІ БАЛКАНСЬКИХ ГІР НА КРИВАВИХ ПОЛЯХ УКРАЇНИ: ЧОМУ ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ ВІЙНИ В ЮГОСЛАВІЇ НЕ ЗАПОБИГЛО АГРЕСІЇ РОСІЇ?	86
ЛИМАН С., ЯЩЕНКО К. ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ КНР ТА ПАР ЯК ЧИННИК ЗРОСТАННЯ ЇХ ВПЛИВУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	89
МАРТИНЮК Н. СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ ТА УКРАЇНА: ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ (1991–2021 рр.).....	92
МЕЛЕШКО А., ПАРФІНЕНКО А. ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	96
МИЛОСЕРДНА І. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ.....	99
МИРОСЄДИ О. ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ВІДНОСИН: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	101
МІЛЕНІНА Т. ПОЗИЦІЯ КНР ЩОДО ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ ТА ТАЙВАНЮ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	104
МОМОТ А. СІНГАПУР ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ПАРТНЕР УКРАЇНИ: ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ	107
НАГАРА М. ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ: ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД	110
НОВІКОВА Ю. ЗАХІДНІ САНКЦІЇ ЩОДО КИТАЮ ЯК НАСЛІДОК РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	113

ОБОЛЄШЕВ І. ОЦІНКИ ГЕНЕРАЛОМ ВАЛЕРІЄМ ЗАЛУЖНИМ ВИКЛИКІВ ПЕРЕД СВІТОВИМ ПОРЯДКОМ ТА ТРАНСФОРМАЦІЙ СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ	116
ОРЛОВ С. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИПЛОМАТІЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	118
ОХОТА В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	121
ПАЛАМАРЮК М., БАВОЛЯК О. ЕКОЛОГІЧНІ ЕКСКУРСІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМОК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	124
ПАНАСЕНКО Г. ВПЛИВ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ НА ПУБЛІЧНУ ДИПЛОМАТІЮ В УМОВАХ КОНФЛІКТУ: ДОСВІД УКРАЇНИ	127
ПЕТРЕНКО Д. СПОРТ-ІВЕНТ ТУРИЗМ В ЄВРОПІ ТА В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ ОГЛЯД	130
ПИРОГ В. ІНТЕГРАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙ У БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ.....	133
ПОДЛЕПІНА П. ГОТЕЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	135
ПОДОЛІННА Д., ОНАЦЬКИЙ М. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК МЕДІАТОР ПАЛЕСТИНО-ІЗРАЇЛЬСЬКОГО КОНФЛІКТУ	138
ПОСОХОВ І. ШЛЯХИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	142
РУДЕНКО С. ВПЛИВ ТАЙВАНСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ НА СТАБІЛЬНІСТЬ В АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ	145
СЕМЕНІЙ Б. ОБОРОННА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНА – НАТО І ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ В ОЦІНКАХ ВАЛЕРІЯ ЗАЛУЖНОГО В УМОВАХ АГРЕСІЇ РФ (2014-2022 рр.)	148
СИТНИК М., ОНАЦЬКИЙ М. ФРАНКО-НІМЕЦЬКИЙ ТАНДЕМ В ЄС ПІСЛЯ ВРЕХІТ: ПРОЦЕСИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	150
СІДОРОВ М., ПАНОВА І. ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ МИРОБУДІВНИЦТВА ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЙ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	153
СКОРИНА Т., ЯКОВИШИНА М., РУДИК К. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У МЕЖАХ КУЛЬТУРНОГО МАРШРУТУ РАДИ ЄВРОПИ VIA REGIA НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	156
СКУТАР Т., ІВАНУНІК В. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ВИЇЗНОГО ТУРИЗМУ	159
СЛОБОДЕНЮК Д. ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ ІНДІЇ ТА УКРАЇНИ.....	161
ТИХОНОВА В. МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	164
ТУРЧИН Я., ІВАСЕЧКО О., ЦЕБЕНКО О. РЕКОНФІГУРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АРХІТЕКТУРИ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	167

ФЕДІРКО Б. ВИКЛИКИ УКРАЇНСЬКІЙ РЕФОРМІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	170
ХІЛЬЧЕВСЬКА І. СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ ЯК ПРІОРИТЕТ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	172
ЦІВАТИЙ В. КОНЦЕПТ «ГАСТРОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ» І КОНЦЕПТ «КУЛІНАРНА ДИПЛОМАТІЯ» ЯК НОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ СПЕЦИФІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ДИПЛОМАТІЇ В УМОВАХ МОНДІАЛІЗОВАНОГО СВІТОУСТРОЮ ХХІ СТОЛІТТЯ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ДИСКУРС	175
ЧЕРНИЦЬКА О. ПРОБЛЕМА «ІКОРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ» В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	178
ШАМАРА І., ВЕЛИЧКО В. ПЕРСПЕКТИВИ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	181
ШАМАРА І., ЛЕВІНА Л. УКРАЇНА ТА КРАЇНИ СХІДНОЇ ТА ПІВДЕННО-СХІДНОЇ АЗІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ	183
ШАМРАЄВА В. АСИМЕТРИЧНІ ЗАГРОЗИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ АСИМЕТРИЧНИХ СТРАТЕГІЙ	185
ШКУРКО А. ЕКОНОМІЧНІ РЕФОРМИ НА ТАЙВАНІ В 1950-х – 1960-х рр.	188
ЮРКОВСЬКИЙ Д. ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СКЛАДОВА ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	191
ЯРМАЧЕНКО К., ЧОРНОБАЙ А. ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ НА ЕНЕРГЕТИЧНУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	194

сучасного світу: Збірник наукових статей. 2019. Т. 39. С. 83-91 URL: <https://doi.org/10.31861/mhpi2019.39.83-91> (дата звернення: 28.11.2024)

3. Parfinenko A., Yevtushenko O., Panova I., Polina P., Onatskyi M. International Tourism as a Tool of European Integration within Eastern European Countries. *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*. 2022. Vol. 17. № 2. P. 186 – 196. (ISSN: 1895-6912) SCOPUS

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У МЕЖАХ КУЛЬТУРНОГО МАРШРУТУ РАДИ ЄВРОПИ VIA REGIA НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Тарас Скорина

доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи,
Національний університет водного господарства
та природокористування,
кандидат економічних наук

E-mail: t.m.skoryna@nuwm.edu.ua

Маргарита Яковишина

старший викладач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи,
Національний університет водного господарства
та природокористування

E-mail: m.s.yakovyshyna@nuwm.edu.ua

Кирило Рудик

здобувач магістерського рівня вищої освіти,
Національний університет водного господарства
та природокористування

E-mail: rudyk_az23@nuwm.edu.ua

Програму «Культурні маршрути Ради Європи» (*англ. Cultural Routes of the Council of Europe programme*) було започатковано більше 30 років тому, проте її ініціативи у сфері культури та туризму досі є надзвичайно актуальними. Подорожі культурними тематичними маршрутами сприяють усвідомленню значення спільної європейської культурної спадщини у формуванні матеріальних та духовних цінностей кожної країни.

Україна офіційно приєдналася до Розширеної часткової угоди про культурні маршрути 2021 року, таким чином виявляючи своє прагнення активізувати співпрацю з іншими країнами, які мають намір плекати спільні європейські цінності – права людини, повагу до культурного різноманіття та взаєморозуміння [1].

Цінність культурних маршрутів полягає не лише в популяризації історико-культурних та природних об'єктів, важливих для нашої спільної європейської ідентичності, а й у тому, що вони є платформою для співпраці між тими, хто

щодня спілкується з цією спадщиною – дослідницькими та природоохоронними установами, музеями, територіальними громадами та місцевими адміністраціями тощо. Тому кожен Культурний маршрут Ради Європи об'єднує його учасників – різних європейських стейкхолдерів як державного, так і приватного сектору, що здійснюють свою діяльність у одній із держав-членів Ради Європи.

На даний час учасники від України доєдналися до мережі 12-ти тематичних культурних маршрутів Ради Європи (табл. 1) [2].

Таблиця 1

Розподіл офіційних учасників мережі Культурних шляхів Ради Європи від України за маршрутами

Культурні маршрути	Рік сертифікації маршруту	Кількість учасників
Маршрут Леонардо да Вінчі	2024	1
Європейський шлях історичних садів	2020	1
Ігер Вітіс	2021	1
Європейський шлях індустріальної спадщини	2019	1
Мережа модерну	2014	1
Європейський маршрут історичних термальних міст	2012	1
Європейський шлях кераміки	2012	1
Via Regia	2005	14
Європейський шлях єврейської спадщини	2004	1
Європейські шляхи Моцарта	2004	1
Шлях фінікійців	2003	1
Паломницькі маршрути Сантьяго-де-Компостела	1987	1
Всього		25

Складено авторами за [2].

Україна має найбільшу кількість офіційних представництв у рамках культурного шляху Via Regia (табл. 1). «Via Regia» – це латинська назва, яка означає «Королівський шлях». У середні віки даний термін використовували для позначення шляхів, статус і безпеку яких гарантував монарх. У ширшому розумінні це було пов'язано з давнім шляхом (точніше, мережею шляхів), що сполучав Східну та Західну Європу та упродовж багатьох століть сприяв обміну товарами, ідеями та культурними цінностями. Історично «Королівський шлях» поєднував кілька європейських держав, а нині проходить через території сучасних України, Білорусі, Литви, Польщі, Німеччини, Бельгії, Франції та Іспанії. Туристичний маршрут Via Regia був сертифікований як культурний маршрут Ради Європи 2005 року, на даний час є спільним проектом та має офіційні представництва у п'яти європейських країнах: Франції, Німеччині, Польщі, Україні та Білорусі [2].

На сьогодні маршрут Via Regia визнаний Радою Європи одним із найважливіших культурних маршрутів, який є символом взаємодії народів на європейському континенті упродовж тисячолітньої історії. У жовтні 2022 року, серед чотирьох найкращих практик з популяризації спільної європейської

спадщини, які втілюються у рамках сертифікованих культурних маршрутів Ради Європи, було виділено і маршрут Via Regia, який отримав нагороду: «Cultural Routes Best Practices Award 2022» за проєкт TExTOUR [3, 4].

На даний час туристичні культурні ініціативи в рамках маршруту Королівського шляху найбільш ефективно діють у Німеччині, де знаходиться його головний координатор – Європейський культурно-інформаційний центр у Тюрінгії.

У межах України до маршруту Via Regia входять офіційні учасники з Житомирської, Рівненської, Львівської, Волинської та Київської областей.

Зокрема, на території Рівненщини за підтримки грантових ініціатив проєкту TExTOUR, розробляється стратегія розвитку культурного туризму у межах культурного шляху Via Regia [5]. Серед офіційних учасників даного культурного шляху варто назвати: Рівненський обласний краєзнавчий музей, Державний історико-культурний заповідник м. Острога, Рівненську міську раду, Дубенську міську раду, Державний історико-культурний заповідник м. Дубно тощо.

Нині гостро постає питання необхідності впровадження європейських стандартів якості та сталого розвитку туризму у межах культурних маршрутів. В даному контексті варто згадати проєкт «Via Regia на дотик», який на території Рівненщини втілює ГО Регіональний центр розвитку «Тріада» за підтримки «Український культурний фонд». У рамках даного проєкту у 2024 році була презентована мандрівна карта для людей з порушенням зору [6].

Варто згадати також інклюзивний екологічний маршрут територією Дермансько-Острозького національного природного парку, у ході облаштування якого було виготовлено 10 інклюзивних табличок зі шрифтом Брайля, 8 інформаційно-пізнавальних стендів, тактильні малюнки грибів та птахів для екостежки «Урочище Вільхава». По всій протяжності екостежки облаштовано направляючу, для його безпечного проходження з тростиною [7].

Отже, розвиток європейського культурного шляху Via Regia стає потужним інструментом для зміцнення культурних зв'язків між країнами та розбудови туристичної інфраструктури.

Для просування туристичного маршруту найбільше різноманітних ініціатив розробляють громадські організації, місцеві адміністрації та регіональні координатори, які найкраще комунікують з усіма стейкхолдерами.

Основними інноваціями у розвитку туризму на Рівненщині є діджиталізація, забезпечення безбар'єрності та загальної доступності до туристичних принад для всіх верств населення.

Список літератури:

1. Україна офіційно приєдналася до Угоди про культурні маршрути Ради Європи. *kmi.gov.ua: офіційний урядовий портал*. URL: <http://surl.li/vvwlxs>. (дата звернення: 05.12.2024).
2. Cultural Routes Database (members). *Council of Europe: web site*. URL: <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/cultural-routes-database-main-page> (Accessed Date 05.12.2024).
3. Via Regia. A symbol for European unification. *TEXTOUR: web site*. URL: <https://textour-project.eu/pilots/via-regia/> (Accessed Date 05.12.2024).

4. Виговський Д. С., Яковишина М. С. Розвиток культурних шляхів Європи: досвід для України. *Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Серія Економічні науки*. 2024. №3 (83). Т. 1. С. 9-17.
5. Про Програму реалізації проекту «Соціальні інновації та технології для сталого зростання через розвиток культурного туризму» - «TEhTOUR» на 2021 - 2024 роки. *Рівненська обласна державна адміністрація: офіційний вебсайт*. URL: <http://surl.li/scfps> (дата звернення: 05.12.2024).
6. Проект «Via Regia» на дотик. *Рівненщина туристична: веб сайт*. URL: <https://rivne.travel/inspiration/23> (дата звернення: 05.12.2024).
7. Екостежка «Урочище Вільхава» на Рівненщині стає безбар'єрною. *Рівненська обласна державна адміністрація: веб сайт*. URL: <http://surl.li/tfsmzc> (дата звернення: 05.12.2024).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ВИЌЗНОГО ТУРИЗМУ

Тетяна Скутар

доцент кафедри географії та менеджменту туризму,
Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича,
кандидат географічних наук, доцент

E-mail: t.skutar@chnu.edu.ua

Віталій Іванунік

доцент кафедри географії та менеджменту туризму,
Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича,
кандидат географічних наук, доцент

E-mail: v.ivanunik@chnu.edu.ua

Європейський ринок виїзного туризму є найбільшим у світі. За даними UNWTO, у 2023 р. було зафіксовано близько 690 млн вибуттів з Європейського регіону. Динаміка виїзного туризму за період 2000-2019 р. була позитивною і відображала постійне зростання турпотоків за винятком спаду у 2009 р., що був пов'язаний зі світовою фінансовою кризою. Як відомо, криза спричинена пандемією Covid-19, була найглибшою у світовому туризмі. У свою чергу виїзний турпотік з Європи у 2020 р. зменшився в 3 рази, проте вже у 2023 р. практично досягнув рівня докризового 2019 р. (рис.1).